

Nieuwe en sluitende scholen in primair onderwijs 2015 – 2024

Vooraf

Jaarlijks starten en sluiten scholen rond het begin van het nieuwe schooljaar. DUO/IP maakt jaarlijks lijsten van bekostigde scholen die in de afgelopen jaren zijn opgeheven dan wel zijn gesticht. Naast het schooljaar waarin de school is gestart, dan wel is gesloten, staan in deze lijsten ook schoolkenmerken, zoals de naam van de school, de vestigingsgemeente en de denominatie én leerlingenaantallen.

Er is een lijst van basisscholen, nieuw of gesloten sinds schooljaar 1997/1998, én er is een lijst van het hele primair onderwijs. Deze lijst loopt vanaf 2011/2012 en is inclusief scholen voor speciaal basisonderwijs en scholen voor speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. De lijst die voor dit verslag is gebruikt, betreft ook bestaande scholen; scholen die in deze periode niet nieuw zijn of zijn gestart.

In dit korte verslag worden de voornaamste zaken ten aanzien van nieuwe en sluitende scholen in het primair onderwijs samengevat. Dit verslag beperkt zich tot de ontwikkelingen in de afgelopen tien schooljaren, dus voor de periode 2015/2016-2024/2025 (afgekort: periode 2015-2024). Verder beperkt dit verslag zich tot *bekostigde* scholen; dat wil zeggen scholen waarop het onderwijs dat daar wordt gegeven, wordt gefinancierd door de Nederlandse overheid.

In dit verslag zal, na een korte introductie van het aantal nieuwe en sluitende basisscholen, nader worden ingegaan op de sluitende basisscholen 2015-2024. Vervolgens toont dit verslag het aantal sluitingen in het speciaal basisonderwijs én de sluitingen van de speciale scholen ic. scholen voor speciaal onderwijs en/of voortgezet speciaal onderwijs. Daarna wordt het aantal sluitingen afgezet tegen het aantal nieuwe scholen in het primair onderwijs.

Het verslag sluit af met een drietal cijfertabellen en een verdere toelichting op de werkwijze.

In dit verslag, maar ook in de jaarlijkse lijst van bestaande, nieuwe en sluitende scholen primair onderwijs, gaat het om scholen en niet om vestigingen. Met scholen worden *uitvoerende onderwijsorganisaties* bedoeld, waarbij scholen meerdere vestigingen (hoofdvestiging, nevenvestigingen of dislocaties) kunnen hebben. Wanneer in de lijst de vestigingsgemeente van een school wordt genoemd, betreft dit de gemeente waarin de hoofdvestiging van de school is gevestigd.

Er worden in dit verslag een aantal termen naast elkaar gebruikt. Zo wordt een *nieuwe* school ook een *stichting* of een *oprichting* genoemd. *Sluitingen* betreffen scholen die worden *opgeheven*. Maar daarin kan onderscheid worden gemaakt, namelijk: een sluiting vanwege een *fusie* (een samengaan van twee scholen); een sluiting vanwege een fusie maar met een vorming van een *nevenvestiging* (de vestiging blijft bestaan, niet langer als hoofdvestiging, maar dan als nevenvestiging van een andere school); dan wel een sluiting waarbij de school met haar vestigingen daadwerkelijk wordt *opgeheven* en *gesloten*. *Bestaande* of *open* scholen zijn in het betreffende jaar niet gesloten (maar kunnen overigens wel deel uit maken van een fusie. In het verslag worden bij voorkeur de groene benadrukte termen gebruikt.

Samenvatting

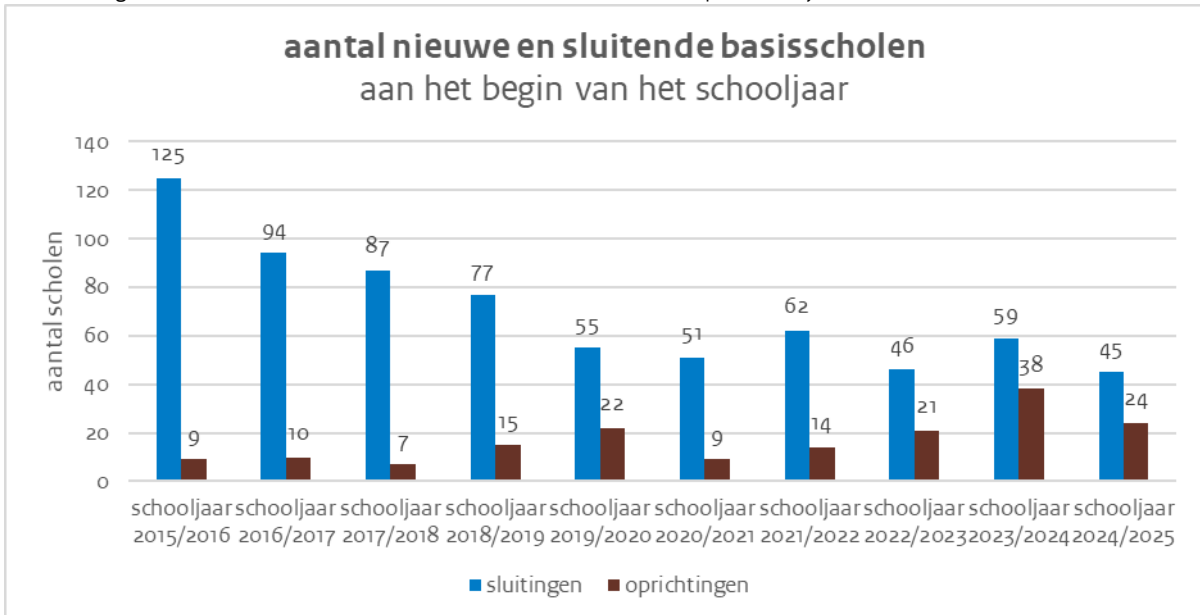
In de afgelopen tien jaar waren er 701 sluitingen in het basisonderwijs; zo'n 11% van het totale aantal basisscholen in 2015. Het merendeel betrof fusies: het samengaan van twee basisscholen. Na 2015/2016 sloten aanvankelijk steeds minder basisscholen, van 2020/2021 tot en met 2024/2025 schommelde het aantal sluitingen van basisscholen. In 2024/2025 waren er 45 sluitingen en 24 oprichtingen in het basisonderwijs.

In 2015/2016 zijn er drie grote fusies geweest onder 47 speciale scholen in cluster 2; al deze speciale scholen zijn verder gegaan als hoofdvestiging of als nevenvestigingen. In de afgelopen tien jaar zijn er 2 speciale scholen opgeheven en opgehouden te bestaan. In het speciaal basisonderwijs zijn er 11 scholen geweest die zijn opgehouden te bestaan, zo'n 4% van alle scholen voor speciaal basisonderwijs.

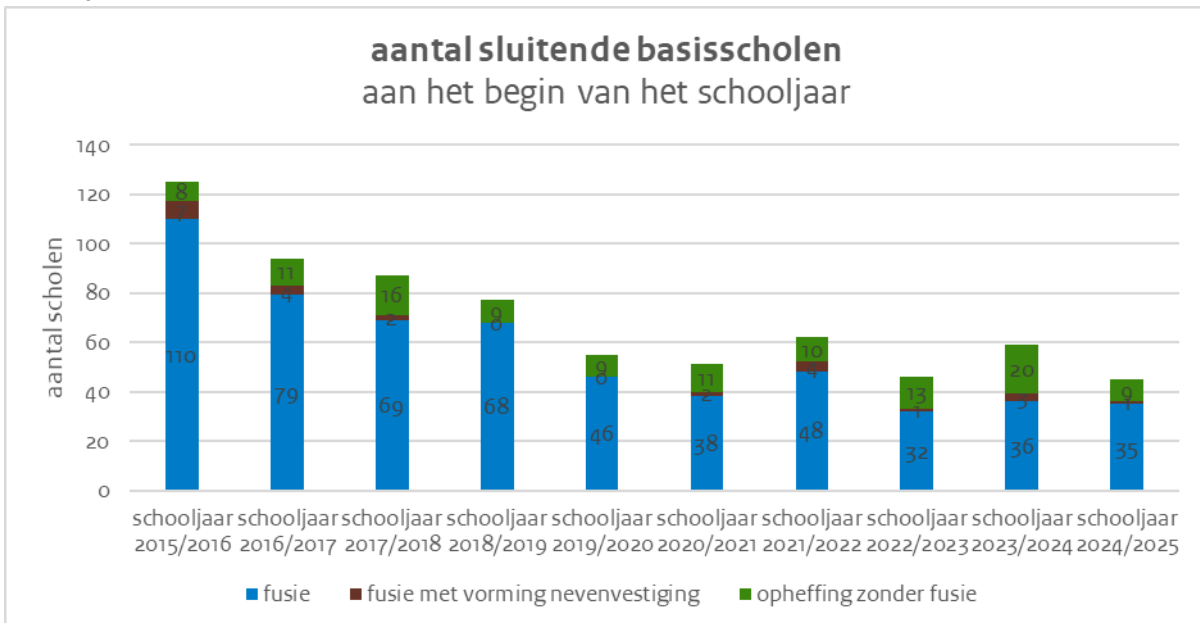
In de afgelopen tien jaar zijn er alleen basisscholen gesticht, en geen scholen voor speciaal basisonderwijs of speciale scholen.

Sluitende scholen in het basisonderwijs

Onder dit kopje wordt nader ingegaan op de sluitingen in het basisonderwijs in de afgelopen tien jaar. Maar niet vooraleerst een overzicht te geven van het aantal sluitende en nieuwe basisscholen in de aflopende tien jaar:



Per 1 augustus 2024 zijn er 45 basisscholen opgehouden te bestaan (0,7%) en zijn er 5.992 basisscholen gebleven (99,3%). Tegenover het aantal van 45 sluitende basisscholen in 2024/2025, waren er ook 24 nieuwe basisscholen (ook wel stichtingen). Dat is een groei 0,4%. Het jaar ervoor, in schooljaar 2023/2024, was het aantal nieuwe basisscholen hoger, namelijk 38 nieuwe basisscholen.

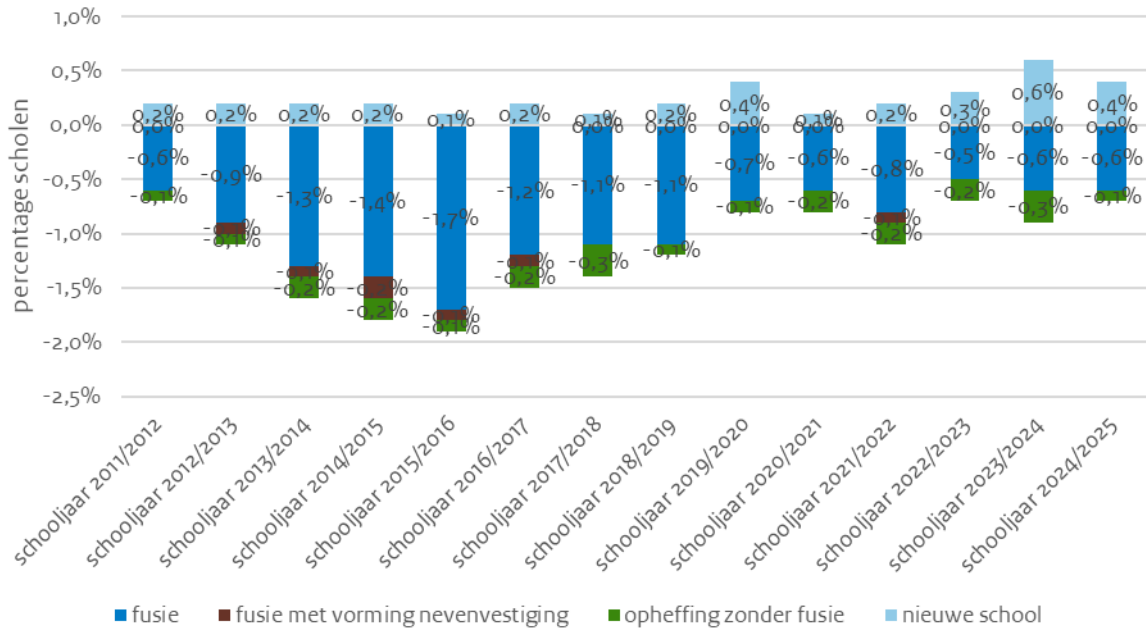


Het merendeel van de sluitingen (ook wel opheffingen) in 2024/2025, betreffen opheffing vanwege fusies met een andere basisschool (35 keer), en 9 keer betreft het daadwerkelijk opheffingen zonder fusie, en in één geval wordt de sluitende basisschool een nevenvestiging van een andere basisschool.

Met 45 sluitingen in 2024/2025 is dit aantal ongeveer vergelijkbaar met dat van 2022/2023 en iets lager dan in 2020/2021. Sinds 2020/2021 schommelt het aantal schoolsluitingen in het basisonderwijs. Het hoogste aantal sluitingen vond plaats in schooljaar 2015/2016, namelijk 125 sluitingen, 1,9% van de toen nog bestaande basisscholen.

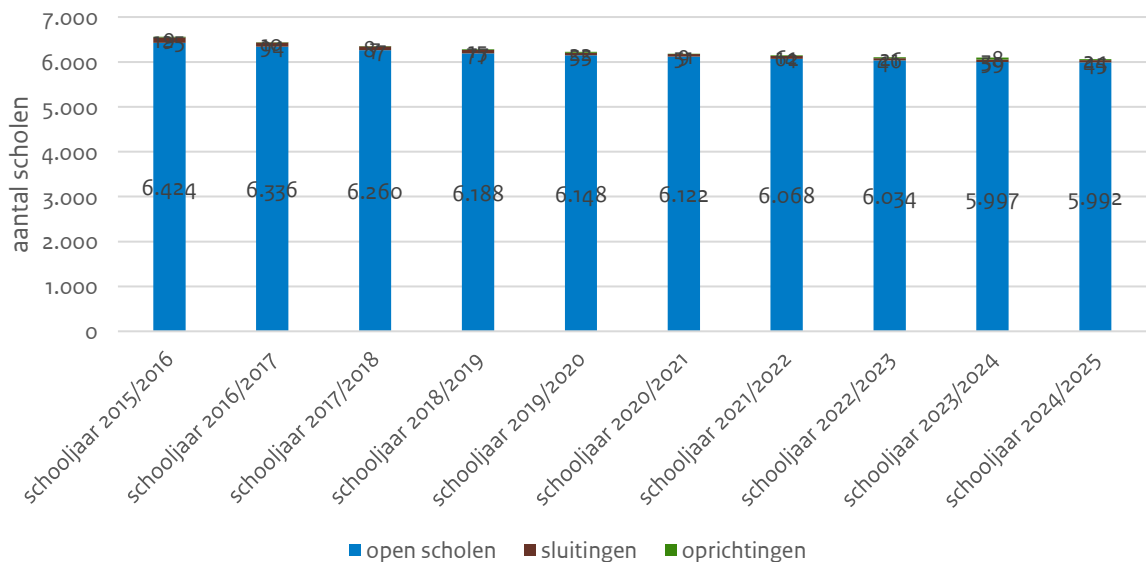
De volgende visualisatie laat niet het aantal sluitingen zien in het basisonderwijs, maar de percentages sluitingen ten opzichte van het aantal scholen aan het eind van het voorgaande schooljaar. Het laat tegelijk ook zien, in het groen, in hoeverre de sluitingen worden gecompenseerd door de stichting van nieuwe basisscholen:

percentage nieuwe en sluitende basisscholen aan het begin van het schooljaar



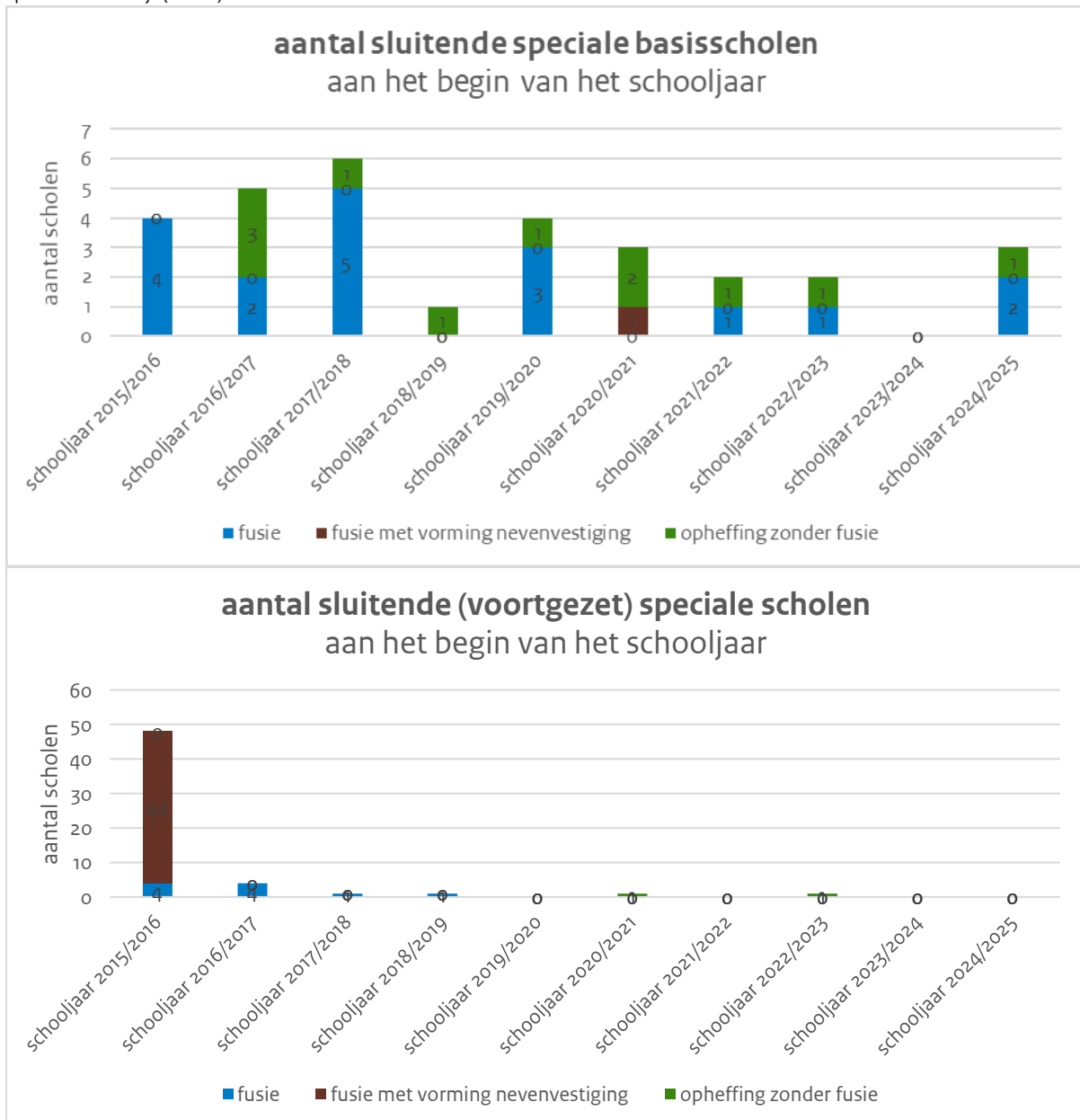
De volgende afbeelding toont hoezeer het aantal basisscholen – met name door fusies - in de afgelopen tien jaar is gedaald: van 6.433 basisscholen naar inmiddels 6.016; -6% in vergelijking met het aantal basisscholen van tien jaar eerder, beide gemeten aan begin van schooljaar (i.c. begin schooljaar 2024/2025 vs 2015/2016):

totaal aantal basisscholen aan het begin van het schooljaar



Sluitingen in het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs

De twee volgende visualisaties tonen de sluitingen in het speciaal basisonderwijs (boven) en het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (onder):



In de afgelopen tien jaar zijn er 56 speciale scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs gesloten. Het laat vooral ook zien dat alleen al in 2015/2016 48 speciale scholen zijn gesloten. Er was toen sprake van een fusiegolf: er waren toen een drietal grote fusies onder 48 speciale scholen voor leerlingen met gehoor-, spraak- en taalmoelijkheden (ook wel cluster 2). Vier scholen daarvan zijn verder gegaan als hoofdvestiging van de gefuseerde school, en de andere 44 scholen bleven bestaan als nevenvestigingen. Een dergelijke fusie 'met vorming nevenvestiging' is veel minder zichtbaar in het speciaal basisonderwijs, alwaar in de afgelopen tien jaar 30 scholen zijn gesloten, waarvan door 19 fusies en 11 door opheffingen.

Tabellen

Aantal scholen in primair onderwijs dat sluit of start aan het begin van het schooljaar

soort primair onderwijs	schooljaar	bestaand		soort opheffing*		totaal opheffingen	oprichting**	
		open scholen	fusie	fusie met vorming nevenvestiging	opheffing zonder fusie			
basisschool	schooljaar 2011/2012	6.806	43	3	7	53	11	
	schooljaar 2012/2013	6.741	60	6	10	76	11	
	schooljaar 2013/2014	6.649	87	10	11	108	15	
	schooljaar 2014/2015	6.546	92	10	13	115	12	
	schooljaar 2015/2016	6.433	110	7	8	125	9	
	schooljaar 2016/2017	6.346	79	4	11	94	10	
	schooljaar 2017/2018	6.267	69	2	16	87	7	
	schooljaar 2018/2019	6.203	68	0	9	77	15	
	schooljaar 2019/2020	6.170	46	0	9	55	22	
	schooljaar 2020/2021	6.131	38	2	11	51	9	
	schooljaar 2021/2022	6.082	48	4	10	62	14	
	schooljaar 2022/2023	6.055	32	1	13	46	21	
	schooljaar 2023/2024	6.035	36	3	20	59	38	
	schooljaar 2024/2025	6.016	35	1	9	45	24	
	sinds schooljaar 2015/2016			561	24	116	701	169
speciaal basisonderwijs	schooljaar 2011/2012	304	2	0	2	4	0	
	schooljaar 2012/2013	296	6	0	2	8	0	
	schooljaar 2013/2014	291	4	1	0	5	0	
	schooljaar 2014/2015	288	3	0	0	3	0	
	schooljaar 2015/2016	284	4	0	0	4	0	
	schooljaar 2016/2017	279	2	0	3	5	0	
	schooljaar 2017/2018	273	5	0	1	6	0	
	schooljaar 2018/2019	272	0	0	1	1	0	
	schooljaar 2019/2020	268	3	0	1	4	0	
	schooljaar 2020/2021	265	0	1	2	3	0	
	schooljaar 2021/2022	263	1	0	1	2	0	
	schooljaar 2022/2023	261	1	0	1	2	0	
	schooljaar 2023/2024	261	0	0	0	0	0	
	schooljaar 2024/2025	258	2	0	1	3	0	
	sinds schooljaar 2015/2016			18	1	11	30	0
(voortgezet)	schooljaar 2011/2012	324	0	0	0	0	0	
speciale school	schooljaar 2012/2013	322	1	0	1	2	0	
	schooljaar 2013/2014	321	0	0	1	1	0	
	schooljaar 2014/2015	319	0	2	0	2	0	
	schooljaar 2015/2016	271	4	44	0	48	0	
	schooljaar 2016/2017	267	4	0	0	4	0	
	schooljaar 2017/2018	266	1	0	0	1	0	
	schooljaar 2018/2019	265	1	0	0	1	0	
	schooljaar 2019/2020	265	0	0	0	0	0	
	schooljaar 2020/2021	264	0	0	1	1	0	
	schooljaar 2021/2022	264	0	0	0	0	0	
	schooljaar 2022/2023	263	0	0	1	1	0	
	schooljaar 2023/2024	263	0	0	0	0	0	
	schooljaar 2024/2025	263	0	0	0	0	0	
	sinds schooljaar 2015/2016			10	44	2	56	0
	totaal primair onderwijs	schooljaar 2011/2012	7.434	45	3	9	57	11
schooljaar 2012/2013		7.359	67	6	13	86	11	
schooljaar 2013/2014		7.261	91	11	12	114	15	
schooljaar 2014/2015		7.153	95	12	13	120	12	
schooljaar 2015/2016		6.988	118	51	8	177	9	
schooljaar 2016/2017		6.892	85	4	14	103	10	
schooljaar 2017/2018		6.806	75	2	17	94	7	
schooljaar 2018/2019		6.740	69	0	10	79	15	
schooljaar 2019/2020		6.703	49	0	10	59	22	
schooljaar 2020/2021		6.660	38	3	14	55	9	
schooljaar 2021/2022		6.609	49	4	11	64	14	
schooljaar 2022/2023		6.579	33	1	15	49	21	
schooljaar 2023/2024		6.559	36	3	20	59	38	
schooljaar 2024/2025		6.537	37	1	10	48	24	
sinds schooljaar 2015/2016				589	69	129	787	169

* sluitende scholen aan begin van schooljaar of tijdens schooljaar

**startende scholen aan begin van schooljaar

Percentage scholen in primair onderwijs dat sluit of start aan het begin van het schooljaar

soort primair onderwijs		bestaand		soort opheffing*		totaal opheffingen	oprichting**
		open scholen	fusie	fusie met vorming nevenvestiging	opheffing zonder fusie		
basisschool	schooljaar 2011/2012	99,2%	0,6%	0,0%	0,1%	0,8%	0,2%
	schooljaar 2012/2013	98,9%	0,9%	0,1%	0,1%	1,1%	0,2%
	schooljaar 2013/2014	98,4%	1,3%	0,1%	0,2%	1,6%	0,2%
	schooljaar 2014/2015	98,3%	1,4%	0,2%	0,2%	1,7%	0,2%
	schooljaar 2015/2016	98,1%	1,7%	0,1%	0,1%	1,9%	0,1%
	schooljaar 2016/2017	98,5%	1,2%	0,1%	0,2%	1,5%	0,2%
	schooljaar 2017/2018	98,6%	1,1%	0,0%	0,3%	1,4%	0,1%
	schooljaar 2018/2019	98,8%	1,1%		0,1%	1,2%	0,2%
	schooljaar 2019/2020	99,1%	0,7%		0,1%	0,9%	0,4%
	schooljaar 2020/2021	99,2%	0,6%	0,0%	0,2%	0,8%	0,1%
	schooljaar 2021/2022	99,0%	0,8%	0,1%	0,2%	1,0%	0,2%
	schooljaar 2022/2023	99,2%	0,5%	0,0%	0,2%	0,8%	0,3%
	schooljaar 2023/2024	99,0%	0,6%	0,0%	0,3%	1,0%	0,6%
	schooljaar 2024/2025	99,3%	0,6%	0,0%	0,1%	0,7%	0,4%
	sinds schooljaar 2015/2016		8,6%	0,4%	1,8%	10,7%	2,6%
speciaal basisonderwijs	schooljaar 2011/2012	98,7%	0,6%		0,6%	1,3%	0,0%
	schooljaar 2012/2013	97,4%	2,0%		0,7%	2,6%	0,0%
	schooljaar 2013/2014	98,3%	1,4%	0,3%		1,7%	0,0%
	schooljaar 2014/2015	99,0%	1,0%			1,0%	0,0%
	schooljaar 2015/2016	98,6%	1,4%			1,4%	0,0%
	schooljaar 2016/2017	98,2%	0,7%		1,1%	1,8%	0,0%
	schooljaar 2017/2018	97,8%	1,8%		0,4%	2,2%	0,0%
	schooljaar 2018/2019	99,6%			0,4%	0,4%	0,0%
	schooljaar 2019/2020	98,5%	1,1%		0,4%	1,5%	0,0%
	schooljaar 2020/2021	98,9%		0,4%	0,7%	1,1%	0,0%
	schooljaar 2021/2022	99,2%	0,4%		0,4%	0,8%	0,0%
	schooljaar 2022/2023	99,2%	0,4%		0,4%	0,8%	0,0%
	schooljaar 2023/2024	100,0%				0,0%	0,0%
	schooljaar 2024/2025	98,9%	0,8%		0,4%	1,1%	0,0%
	sinds schooljaar 2015/2016		6,3%	0,3%	3,8%	10,4%	0,0%
(voortgezet) speciale school	schooljaar 2011/2012	100,0%				0,0%	0,0%
schooljaar 2012/2013	99,4%	0,3%		0,3%	0,6%	0,0%	
schooljaar 2013/2014	99,7%			0,3%	0,3%	0,0%	
schooljaar 2014/2015	99,4%		0,6%		0,6%	0,0%	
schooljaar 2015/2016	85,0%	1,3%	13,8%		15,0%	0,0%	
schooljaar 2016/2017	98,5%	1,5%			1,5%	0,0%	
schooljaar 2017/2018	99,6%	0,4%			0,4%	0,0%	
schooljaar 2018/2019	99,6%	0,4%			0,4%	0,0%	
schooljaar 2019/2020	100,0%				0,0%	0,0%	
schooljaar 2020/2021	99,6%			0,4%	0,4%	0,0%	
schooljaar 2021/2022	100,0%				0,0%	0,0%	
schooljaar 2022/2023	99,6%			0,4%	0,4%	0,0%	
schooljaar 2023/2024	100,0%				0,0%	0,0%	
schooljaar 2024/2025	100,0%				0,0%	0,0%	
sinds schooljaar 2015/2016		3,1%	13,8%	0,6%	17,6%	0,0%	
totaal primair onderwijs	schooljaar 2011/2012	99,2%	0,6%	0,0%	0,1%	0,8%	0,0%
	schooljaar 2012/2013	98,8%	0,9%	0,1%	0,2%	1,2%	0,0%
	schooljaar 2013/2014	98,5%	1,2%	0,1%	0,2%	1,5%	0,0%
	schooljaar 2014/2015	98,4%	1,3%	0,2%	0,2%	1,6%	0,0%
	schooljaar 2015/2016	97,5%	1,6%	0,7%	0,1%	2,5%	0,0%
	schooljaar 2016/2017	98,5%	1,2%	0,1%	0,2%	1,5%	0,0%
	schooljaar 2017/2018	98,6%	1,1%	0,0%	0,2%	1,4%	0,0%
	schooljaar 2018/2019	98,8%	1,0%		0,1%	1,2%	0,0%
	schooljaar 2019/2020	99,1%	0,7%		0,1%	0,9%	0,0%
	schooljaar 2020/2021	99,2%	0,6%	0,0%	0,2%	0,8%	0,0%
	schooljaar 2021/2022	99,0%	0,7%	0,1%	0,2%	1,0%	0,0%
	schooljaar 2022/2023	99,3%	0,5%	0,0%	0,2%	0,7%	0,0%
	schooljaar 2023/2024	99,1%	0,5%	0,0%	0,3%	0,9%	0,0%
	schooljaar 2024/2025	99,3%	0,6%	0,0%	0,2%	0,7%	0,0%
	sinds schooljaar 2015/2016		8,2%	1,0%	1,8%	11,0%	2,4%

* sluitende scholen aan begin van schooljaar of tijdens schooljaar

**startende scholen aan begin van schooljaar

Werkwijze

Bekostigde basisscholen (op basis van viercijferig instellingscode) in Nederland zijn geselecteerd. Er is gebruik gemaakt van gegevens zoals die bekend zijn bij DUO tot en met december 2024. De gegevens van basisscholen die al of niet worden opgeheven of gesticht zijn gekoppeld aan gegevens van gefuseerde scholen en van vestigingen die fuseren.

Opheffingen en oprichtingen zijn gepresenteerd aan het begin van het schooljaar. In de lijsten op open onderwijsdata staan bij de scholen ook leerlingenaantallen vermeld: deze worden in dit verslag niet meegenomen in de analyses. Er kunnen nog steeds fusies over 2024 plaatshebben. Totdat er in december daadwerkelijk op bekostigd wordt, is het mogelijk dat er nog fusies en/of opheffingen met terugwerkende kracht worden doorgevoerd en in enkele gevallen kan dit zelfs later voorkomen.

Een fusie betekent dat de hoofdvestiging van een school in een andere hoofdvestiging opgaat. Bij sommige fusies blijft de voormalige hoofdvestiging voortbestaan als nevenvestiging onder een andere school; dit wordt getoond als 'fusie met vorming van nevenvestiging'. De zogenoemde opheffingen zijn de gevallen waarin de school niet fuseert maar wel wordt opgeheven. Scholen die wel in een fusie betrokken zijn, maar vóór en ná de fusie hoofdvestiging zijn en blijven, worden geteld als bestaande school.